

25 -09- 2013

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Slavonskom Brodu
Trg pobjede 13

Broj: P- 1107/2011-26

P R E S U D A

Općinski sud u Slavonskom Brodu, u ime Republike Hrvatske, po sucu Marini Vučetić, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja IVICA BATINIĆ iz Sibinja, 108. brigade ZNG 6 zastupan po punomoćniku Tihomir Kovačić, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Rački i kolege Zagreb, Pisarnica u Slavonskom Brodu protiv tuženika PERO JANKOVIĆ iz Sibinja, 108. brigade ZNG 33 zastupan po punomoćniku Tomislav Skutari, odvjetnik iz Slavonskog Broda, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave dana 3. rujna 2013.g. provedene u nazočnosti tužitelja i punomoćnika te tuženika i punomoćnika osobno i rasprave održane dana 25. rujna 2013.g. na kojoj je i objavljena odluka, istog dana

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku PERO JANKOVIĆ (OIB 08310477600) iz Sibinja, 108. brigade ZNG 33, isplatiti tužitelju IVICA BATINIĆ iz Sibinja, 108. brigade ZNG 6 (OIB: 85011988812) na ime pravične novčane naknade neimovinske štete iznos od 10.000,00 kn (slovima: desetisućakuna) sa zakonskom zateznom kamatom koja na navedeni iznos po stopi koja odgovara ekskontnoj stopi HNB koja je vrijedila posljednjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena teče od 25. rujna 2013.g. do isplate, u roku od 15. dana.

II. Odbija se tužitelj IVICA BATINIĆ (OIB 85011988812) iz Sibinja, 108. brigade ZNG 6, u dijelu tužbenog zahtjeva preko dosuđenog u iznosu od 40.000,00 kn i sa zahtjevom za zatezne kamate od dana 8. lipnja 2011.godine do dana 25. rujna 2013.godine.

III. Nalaže se tužitelju IVICA BATINIĆ iz Sibinja, 108. brigade ZNG 6 (OIB: 85011988812) da naknadi tuženiku PERO JANKOVIĆ (OIB 08310477600) iz Sibinja, 108. brigade ZNG 33 troškove postupka u iznosu od 1.200,00 kn.

Obrazloženje

Tužitelj je kod ovog suda podnio tužbu protiv tuženika radi naknade štete.

U tužbi je navedeno da je tuženik presudom Općinskog suda u Slavonskom Brodu broj K-184/09-8 od 14. lipnja 2010.g. oglašen krivim što je dana 26. siječnja 2009.g. na konferenciji za novinare Hrvatske stranke prava u ime hrvatskih branitelja iz Domovinskog

rata Općine Sibinj, a što je objavljeno u dnevnim novinama Večernji list, dana 27. siječnja 2009.g., izjavio za tužitelja da je isti n ičim izazvan u lokalnu u Sibinju u prisutnosti tuženika izjavio da bi braniteljska pitanja riješio po metodi metkom u čelo, samo kada bi on imao vlast i moć. Postupajući na navedeni način, tuženik je za tužitelja iznio putem tiska neistine koje su škodile njegovoj časti i ugledu, a navedene neistine zbog načina objave postale su dostupne većem broju osoba, čime je tuženik počinio kazneno djelo iz čl. 200. st. 2 KZ-a. Iznoseći neistine i čineći ih dostupnima većem broju osoba i to na konferenciji za novinare u predizbornu vrijeme, znajući da tužitelj ulazi u izbornu utrku za načelnika Općine Sibinj, a iznoseći neistinite tvrdnje glede stava tužitelja vezanog za vrlo osjetljivu skupinu birača – hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, tuženik je naškodio ugledu, časti i dostojanstvu tužitelja, ali i njegovim izgledima za izbor na ranije navedenu funkciju. Svaka fizička osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod pretpostavkama utvrđenim zakonom. Pod pravima osobnosti razumijevaju se pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr. (čl. 19 ZOO-a). Temeljem čl. 1045. ZOO-a tko drugome prouzroči štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Prema čl. 1046. ZOO šteta je, između ostalog i povreda prava osobnosti (neimovinske šteta). Sukladno čl. 1100 ZOO-a u slučaju povrede prava osobnosti sud će, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu nezavisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema. Pri tom će, pri odlučivanju o visini pravične novčane naknade voditi računa o jačini i trajanju povredom izazvanih fizičkih boli, duševnih boli i straha, cilju kojemu služi ta naknada, ali o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive s njezinom naravi i društvenom svrhom. Tužitelj se odštetnim zahtjevom od 8. lipnja 2011.g. obratio tuženiku s prijedlogom za mirno izvansudsko rješenje sporu, na koji se tuženik oglasio. Budući da se iz ponašanja tuženika i iz ponašanja tuženika nastupjeli posljedica prepoznaju sve elementi koje zakon predviđa za zasnivanje pravnog odnosa izvanugovornog odnosa odgovornosti za štetu nastalu zbog povrede prava osobnosti tužitelja, tužitelj predlaže da sud usvoji njegovu tužbu i tužbeni zahtjev.

U svom odgovoru na tužbu tuženik je naveo da su točni navodi iz tužbe koje se odnose na pravomoćnu presudu suda u odnosu na tuženog kao okrivljenika u kaznenom postupku K-184/09. Nisu točni navodi da bi tužitelj po osnovu iste presude pretrpio štetu u visini od 50.000,00 kn, a koju visinu ničim nije dokazao. Okrivljenik je dao izjavu za koju je okrivljen 26. siječnja na konferenciji za novinare koju on osobno nije sazvao niti je o tome izvijestio novinare koji su date informacije prenijeli putem medija bez njegove suglasnosti i autorizacije. Napominje da su izbori na koje se poziva tužitelj održani 31. svibnja 2009.g. sama činjenica da je tužitelj uspio u izborima ukazuje da predmetna izjava nije utjecala na izbornu utrku na koju se poziva tužitelj uz napomenu da se nematerijalna štete za povredu ugleda i časti iznimno priznaje i to kada je ta povreda iznimno teška tako da je kod povrijeđenog opravdano mogla izazvati osobito intenzivnu duševnu bol, a što u konkretnom slučaju nije.

Tužitelj je u svom podnesku od dana 17. travnja 2013. godine naveo da iz nalaza vještaka proizlazi da, uvažavajući objektivne dimenzije kompromitirajućih navoda u spornom članku, štetna radnja tuženika, odnosno izjava stavljena u kontekst trenutka i sredinu u kojoj tužitelj živi i radi mogla je izazvati osudu naročito kod braniteljske populacije, uz posljedično formiranje negativnog imidža osoba koja sudjeluje u javnom i političkom životu. Takvo što izaziva duševnu bol koja se može opisati kao osjećaj da drugi osuđuju, dolazi do narušavanja porodičnih odnosa, uz javljanje simptoma tjeskobe, napetosti, nemira nesanice, sumiranja misaonih sadržaja vezanih uz sam događaj i predstojeće izbore kao i njihov ishod. Kod

tužitelja je, dakle, došlo do prolaznog narušavanja psihičkog integriteta pri čemu treba uzeti u obzir njegovu funkciju kojom se bavio koja je osjetljiva na javno mnjenje i etičke stavove sredine. Opisani simptomi odgovaraju simptomima koji se uobičajenojavljaju kod osoba nakon izloženosti stresu.

Tuženik je u svom podnesku od dana 3. srpnja 2013. godine naveo da smatra da vještak ne može svoje mišljenje bazirati na činjenicama koje kao takve nisu dokazane u materijalnom smislu kao dokazi, odnosno na osnovu samog iskaza tužitelja koji kao takav nije dokazan, a koje se odnose na njegov psihički status. Apsurdni su navodi da bi se tužitelj savjetovao s dr. Balen koja mu je preporučila terapiju koju je dobivao od bratove supruge. U konkretnom slučaju radi se o neznatnoj povredi prava osobnosti s obzirom na intenzitet i posljedice, uvažavajući pri tome da je tužitelj uspio na izborima u kojem slučaju ZOO ne priznaje osnov za naknadu štete. Tužitelj u konkretnom slučaju nije proveo nikakvo liječenje, niti je to bilo potrebno, pa u takvom slučaju je njegov zahtjev za naknadu štete neosnovan.

U provedenom dokaznom postupku sud je izvršio uvid u preslik članka objavljenog u Večernjem listu dana 27. siječnja 2009. godine u kojem je navedeno da su „hrvatski branitelji Općine Sibinj na jučerašnjoj konferenciji za novinare HSP-a iskazali ogorčenje zbog, kako su kazali, neprimjernoga ispada općinskog načelnika Ivica Batinića – Bio sam u lokalnu u Sibinju kada je Batinić, ničim izazvan, izjavio da bi braniteljska pitanja riješio po metodi mrtvom u čelo, samo kada bi imao vlast i moć. Njegova me je izjava zgrozila, rekao sam mu da pazi što priča, nakon toga se sa mnom pokušao i fizički obračunati. Pozivom braniteljske udruge, stranke i Općinsko vijeće Sibinja da oštro osude takve Batinićeve istupe – kazao je Pero Janković, umirovljeni časnik HV-a iz Sibinja. Načelnik Batinić, pak, rekao je da je i sam bio branitelj i da nije izjavio to što mu se pokušava imputirati. – Tužit ću ih zbog klevete, a novčanu odštetu od dobivena spora dati djeci poginulih branitelja – kazao je Batinić.“

Ovaj sud je bio i zatražio podatak od Večernjeg lista o broju prodanih primjerka istog na dan 27. siječnja 2009. godine i sud je dobio podatak da isti više zbog proteka vremena ne posjeduju taj podatak. Sud je i izvršio uvid u kazneni predmet broj K-184/09 iz kojeg je vidljivo da je Ivica Batinić bio podnio privatnu tužbu protiv Pere Janković jer je dana 26. siječnja 2009. godine na konferenciji za novinare u ime Hrvatskih branitelja općine Sibinj, a što je objavljeno u dnevnim novinama Večernjem listu dana 27. siječnja 2009. godine izjavio za privatnog tužitelja „... Bio sam u lokalnu u Sibinju kada je Batinić, ničem izazvan, izjavio da bi braniteljska pitanja riješio po metodi mrtvom u čelo, samo kada bi on imao vlast i moć...“ i presudom ovog suda broj K-184/09 od dana 14. lipnja 2010. godine Pero Janković je i oglašen krivim te mu je izrečena novčana kazna i ta presuda je postala i prav. dana 2. rujna 2010. godine, a tuženik kao okrivljenik na nju nije bio uložio žalbu. Saslušane su parnične stranke u svrhu dokazivanja. Provedeno je vještačenje liječniku vještaku dr. Ivanka Zirdum.

Tužitelj je u svom iskazu naveo da je 2009.g. bio kandidat za načelnika Općine Sibinj ispred 4 stranke. Tuženik je napravio konferenciju za novinare i rekao da je on izjavio da bi probleme branitelja riješio mrtvom u čelo što nije točno. U svezi toga je imao velike probleme. To su objavili svi mediji. Iako su sve ankete pokazivale da će pobijediti na izborima u prvom krugu je izgubio. U drugom krugu je dobio. Sam je bio hrvatski branitelj, brat mu je HRVI. Vođen je kazneni postupak. Dokazao je u istome da nije istina. Želi da mu tuženik nadoknadi štetu koja je nanijeta njemu i njegovoj obitelji i da mu se ispriča zbog toga. Nije bilo vremena da povuče kandidaturu. Prouzročeni su mu dodatni troškovi radi drugog kruga izbora. Imao je i probleme u obitelji. Brat nije razgovarao s njim mjesec dana. Radi

toga što bi to značilo da bi i brat trebao dobiti metak u čelo jer su tuženik i njegov brat bili zajedno u postrojbi. Drugi krug izbora je on morao osobno financirati i sve platiti.

Tuženik je u svom iskazu naveo da nije ni u jednoj stranci. Bio je u HV i morao je napustiti stranku kojoj je pripadao jer nije dozvoljeno u vojski biti pripadnik stranke i osobno se ne želi baviti politikom. Svjedoče od tužitelja obrađuje DORH, a i tužitelja. Novinar od njega nije zatražio autorizaciju teksta, a izjavio je to što je novinar prenio u novinama i stoji iza toga, a to što brat tužitelja nije s njim razgovarao je zbog toga što poznaje i tuženika i tužitelja i što je znao da to što je rekao da istina. Članovi HSP-a tražili su da on to javno i kaže, a on osobno je htio da se sazna što govori načelnik Općine, da ljudi znaju s kim imaju posla. Izjavio bi to na bilo kojoj drugoj konferenciji bilo koje druge stranke jer je želio da se to sazna. Ne zna da li je potrebno autorizirati tekst objavljen u novinama kada je konferencija za novinare.

Vještak dr. Ivanka Zirdum u svom nalazu i mišljenju je navela da Ivica Batinić, rođen 6.7.1976.g., oženjen, otac jednog djeteta od 5 godina, po zanimanju VSS ekonomist, nezaposlen. Ima oko 12 godina staža. Bio je zaposlen do kolovoza 2011.g. dao je ostavku na mjesto načelnika općine, bio je pritvoren. Sporni događaj se dogodio pred izbore (reizbor jer je od ranije bio aktualni načelnik). Učesnik Domovinskog rata, sa 18 godina se uključio u ročno služenje, 1995.g. sudjelovao u „Bljesku“ 22 dana, kao ročnik s pirotehničarima. Nakon toga je otišao na fakultet. Brat mu je dragovoljac i RVI, umirovljenik. Prve izbore je dobio kao nezavisni kandidat, kasnije se učlanio u HSS. Izjavljuje da nakon te izjave brat s njim nije kontaktirao tri mjeseca. Rodbina ga je zvala i nije ga pitala o tome kako se i što se dogodilo, nego bi rekli da što mu to treba. Tih dana nije mogao spavati, pio je tablete za spavanje Sanval i za smirenje Normabel. Navodi ad mu je tu terapiju preporučila doktorica Balen, lijekove je uzeo od brata, odnosno snahe. Terapiju je uzimao oko 15 dana po potrebi. U jeku je kampanja to ga je angažiralo i odradivao je izbornu kampanju. Navodi da je zbog tog novinskog članka imao i probleme u stranci. Izgubio je izbore za 16 glasova u prvom krugu, drugi krug je morao sam financirati. Osjećao je „zgužvano ijadno“. Još uvijek osjeća nelagodu kada sretne tuženika. Opisuje da se sav „uštrepí“ što objašnjava osjećajem kao da vozi auto i nešto se dogodi, izbjegnute nesreće i onda se javi takav osjećaj. Tako se osjećao i tih dana, osjećao je i mlohomavost i sada mu je o tome teško razgovarati, uznemiri se. Odrastao je u porodici s dva starija brata, otac je 40 godina radio u Njemačkoj. 1972.g. doselili iz Livna, stariji brat je rođen u Livnu. U Sibinj se još doselilo jedno desetak obitelji i više su se međusobno družili. Otac je volio popiti ali nije bio agresivan, djeci je ugađao. I kasnije im je finansijski pomagao. Otac je bio stroži, slušali su ga na prvu, dok je s majkom bilo drugačije. Pomoć psihijatra je tražio tijekom prtvora, bio je jako napet, nije mogao spavati. Dobio je terapiju, ali ne zna što. Pri pregledu je prisvjestan, uredno orijentiran, kontakt se uspostavlja, održava uz zadovoljavajuću spontanu produkciju. Misaoni tijek je uredan. Afektivna pratinja uredna. Pojačanje gesta i glasnoće govora kada govori o tuženiku i događaju koji je predmet spora. Bez sumanutih sadržaja i halucinatornih doživljavanja. Kongitivni kapaciteti primjereni dobi i naobrazbi. Ivica Batinić je osoba uredno psihičkog statusa. Do predmetnog događaja nije imao psihičkih poteškoća. Nakon objavljivanja spornog članka opisuje niz poteškoća u svakodnevnom funkcioniranju, preplavljenost tjeskobom i nemirom, osjećaj nelagode u komunikaciji, slabo je spavao, u mislima opterećen posljedicama i reakcijama ljudi, poznanika, prijatelja, strah za ishod predstojećih izbora. Trpio je nelagodu na razgovorima u stranci, osjećao je da može izgubiti postignutu poziciju, a kada je morao ići u drugi krug izbora pretrpio je materijalnu štetu. Prema iskazu i danas osjeći nelagodu kada se susretne s tuženikom. Nakon objavljivanja članka uzimao je terapiju po potrebi, nije ordinirana po liječniku u smislu da se javio ambulantno na pregled, dobio terapiju i recept za podizanje

lijekova, nego se savjetovao s dr. Balen koja je preporučila terapiju, a on ju je dobio od bratove supruge. Dakle, ne postoji u medicinskoj dokumentaciji podatak o propisivanju terapije niti traženju stručne pomoći. Kraće vrijeme za vrijeme boravka u pritvoru (što nije u vezi s predmetnim događajem) uzimao terapiju ordiniranu po liječniku, ne zna navesti koju terapiju. Liječnik vještak navodi da kod ispitanika ne postoji medicinska dokumentacija o liječenju, anamnistički podaci u opisu odgovaraju uobičajenim reakcijama na neugodne, frustrirajuće i stresne situacije. Uvažavajući objektivne dimenzije kompromitirajućih navoda u spornom članku, navedena izjava stavljena u kontekst trenutka i u sredini u kojoj ispitanik živi i radi, mogla je izazvati osudu naročito kod braniteljske populacije, uz posljedično formiranje negativnog imidža osobi koja sudjeluje u javnom i političkom životu. Kroz to možemo razumjeti da time izaziva duševnu bol koju možemo opisati kao osjećaj da ga drugi osuđuju, narušeni su obiteljski odnosi, uz javljanje simptoma tjeskobe napetosti, nemira, nesanice, rumiranje misaonih sadržaja vezanih uz sam događaj i predstojeće izvore i njihov ishod. Navodi i negativne materijalne učinke. Ovakav niz negativnih emocija prema iskazu osobnog doživljaja traje intenzivno oko dva tjedna, nakon toga je prisutan u znatno manjem obimu, funkcioniра u kampanji, mada uz osjećaj nelagode. Danas je prisutan u vidu nelagode koja se javlja u situacijama kada susretne tuženika. S obzirom na objavljivanje teksta, kod tužitelja došlo je do prolaznog narušavanja psihičkog integriteta pri čemu posebno treba uzeti u obzir profesiju kojom se bavio, koja je osjetljiva na javno mnjenje i moralne i etičke stavove sredine. Opisani simptomi odgovaraju simptomima koji se uobičajeno javljaju kod osoba nakon izloženosti stresu. Kako tužitelj nije tražio stručnu pomoć, dakle nema medicinsku dokumentaciju na osnovu koje bi vještak mogao objektivizirati intenzitet tegoba i trajanje, a iskaz tužitelja je sa velikom vremenskom distancicom, koja je morala imati učinka na način iznošenja i sjećanje doživljenog. Izneseni sadržaj i opisane tegobe uklapaju u teoretski koncept reagiranja na dotičnu situaciju. Netraženje stručne psihijatrijske pomoći samo po sebi ne određuje intenzitet tegoba koje osoba trpi. Netraženje stručne pomoći ipak kazuje da su adaptacioni kapaciteti osobe bili dostatni da uz podražavajući milje uspiju kompenzirati stres. Liječnik vještak je zaključila da se opisane tegobe mogu dovesti u kauzalni nexus sa stresom prouzročenim objavljinjem spornog teksta. Opisane tegobe i način iznošenja istih ne udovoljavaju kriterijima za postavljanje psihijatrijske dijagnoze. Postojao je niz negativnih emocija, odnosno skup simptoma koji nije dostatan za dijagnosticiranje psihičkog poremećaja, ali izazivaju svojom prisutnosti subjektivni osjećaj nelagode. U vezi navedenog zaključno se može reći da je kod tužitelja došlo do narušavanja psihičkog integriteta, trpljenja duševne boli. Što se tiče intenziteta tegoba, procjenjuje ih na oko 5%.

Nadalje je vještak i navela da se nalaz i mišljenje može se dati i samo iz razgovora s osobom koju se vještači. Da li netko iskazuje istiniti ili ne, ocjenjuje se prema emocionalnoj pratnji, uklapanje u kliničku sliku, to su osnovni parametri, tu spada i neverbalna komunikacija prilikom iznošenja iskaza itd. Dala nalaz s vremenskom distancicom, a teoretski drugi događaj je mogao djelovati na stanje tužitelja, nakon tuženog štetnog događaja, to je njegovo stanje u trenutku pregleda. Duševne boli kod tužitelja je procijenila sa 5%.

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka sud je odlučio kao u izreci presude.

Na temelju čl. 12.st.3. Zakona o parničnom postupku (nar. nov. br. (Nar. nov. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11,25/13 – dalje ZPP) u parničnom postupku sud je u pogledu postojanja kaznenog djela i kaznene odgovornosti učinioца vezan za pravomočnu presudu kaznenog suda kojom se optuženik oglašava krivim.

U svezi navedenog nesporno je da je ovaj sud vezan pravomoćnom presudom broj K-184/09 koja je dana 2. rujna 2010. godine i postala pravomoćna i kojom je utvrđeno da je tuženik dana 26. siječnja 2009.godine na Konferenciji za novinare HSP-a u ime hrvatskih branitelja Općine Sibinj a što je objavljeno u dnevnim novinama Večernjem listu dana 27. siječnja 2009.godine izjavio za tužitelja „... bio sam u lokalnu u Sibinju, kada je Batinić, ničim izazvan, izjavio da bi braniteljska pitanja riješio po metodi metkom u čelo, samo kad bi imao vlast i moć...“

Sporno je i to što tužitelj potražuje naknadu štete u iznosu od 50.000,00 kn, a tuženik se tome protivi jer smatra da je zahtjev tužitelja previsoko postavljen.

U svezi navedeno provedeno je i medicinsko vještačenje i iz nalaza i mišljenja liječnika vještak dr. Ivanke Zirdum utvrđeno je kao nesporno da se tužitelj nije liječio, nije se obratio liječniku nakon dana 26. siječnja 2009.godine kada je i objavljen članak u Večernjem listu te i da za tužitelja ne postoji medicinska dokumentacija o liječenju.

Na temelju čl. 19.st.1. zakona o obveznim odnosima (Nar. nov. br. 35/05, 41/08, 125/11 - dalje ZOO) svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod prepostavkama utvrđenim zakonom. St.2. Pod pravima osobnosti u smislu Zakona razumijevaju se prava na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i sl.

Nesporno je kako je to osnovano i naveo tuženik da svaka povreda prava osobnosti iz čl. 19. ne znači bezuvjetno pravo oštećenika na isplatu pravične novčane naknade, to će se u slučaju spora ostvariti samo ako sud nađe da do težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju. Pri odlučivanju o visini dakle iznosu pravične novčane naknade sud će imati na umu jačinu i trajanje povredom izazvanih duševnih boli cilj kojemu služi ta naknada ali će voditi i računa i tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive s njezinom naravi i društvenom svrhom.

Pri dosuđenu naknade presudnu ulogu ima jačina i trajanje duševnih boli koje oštećenik trpi (čl. 1100 st.2. ZOO-a).

A iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka je utvrđeno kao nesporno da je kod tužitelja došlo do narušavanja psihičkog integriteta, trpljenja duševne boli. Što se tiče intenziteta tegoba, vještak ih je procjenjuje ih na oko 5%.

Na temelju čl. 1046. ZOO- šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).

I po ocjeni suda zahtjev tužitelja je previsoko postavljen. Po ocjeni ovog suda nije osnovan navod tužitelja da je zbog te izjave izgubio prvi krug izbora, jer da je ne bi u drugom krugu uspio u izborima, a troškove koje je imao ionako na kraju mu budu plaćeni kao i svima od strane RH ili općine ovisno o izborima i to nije predmet ovog spora. Osim što je članak objavljen u Večernjem listu tužitelj nije sudu dostavio niti jedan dokaz da je zaista imao bilo gdje i bilo kakvih problema radi toga, a teret dokaza je bio na tužitelju (čl. 219.st.1. ZPP-a). Npr. tko mu je od strane branitelja bilo kada i bilo što radi toga rekao ili netko drugi. Kada je zbog toga bio pozvan na nekom skupu ili tome slično. Okolnost što je nešto objavljeno u Večernjaku, ne znači da je time upoznat veći broj ljudi niti da je to razlog duševnih bolova,

samo po sebi. Čak niti okolnost da je imao problema u obitelji i da zaista brat nije samo radi te izjave s njim nije razgovarao mjesec dana, tužitelj nije dokazao (čl. 221a ZPP-a) a da je zaista i bilo tako to bi po ocjeni ovog suda i značilo da mu je brat i povjerovao da je to zaista i izjavio tužitelj. Tužitelj se nesporno nije javio kod liječnika u svezi bilo kakvih tegoba 2009. godine, međutim ovaj sud s obzirom na to što je tuženik o njemu netočno naveo osnovano potražuje naknadu štete i to u iznosu od 10.000,00 kn, kako je to i navedeno u izreci presude pod točk. I. na temelju citiranog čl. 19 u svezi čl. 1046. ZOO-a.

Sud je odbio tužitelja u dijelu zahtjeva u iznosu od 40.000,00 kn jer ovaj sud smatra je zahtjev previško postavljen.

Zatezne kamate teku na dosuđeni iznos naknade štete od dana 25. rujna 2013. godine kao dana presuđenja (čl. 29.st.1. i 2. ZOO-a), a ne od dana 8. lipnja 2011.godine kako je to tražio tužitelj i u tom dijelu je tužitelj i odbijen u tužbenom zahtjevu (točk. II. izreke presude) jer tužitelj nije i dokazao da je on zaista i poslao odštetni zahtjev tuženiku dana 8. lipnja 2011.godine (str. 3 spisa) i da ga je tuženik i zaprimio (čl. 221a ZPP-a).

Tužitelj je potraživao naknadu štete u iznosu od 50.000,00 kn, a sud je usvojio tuženi zahtjev u iznosu od 10.000,00 kn te je u svezi navedenog tužitelju uspio u postupku sa 20%, a tuženik sa 80%.

Na temelju čl. 154.st.2. ZPP-a tužitelj je u obvezi naknaditi troškove postupka tuženiku s obzirom na uspjeh u sporu.

Tijekom postupka se nije mijenjala vrijednost predmeta spora, a promijenila se je Tarifa o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika (Nar. nov. br. 142/12, dalje – OT), tbr. 48 (Nar. nov. br. 91/04, 37/05, 59/07, 69/93, 87/93, 16/94,11/96148/09).

Tužitelju su priznati troškovi sastava tužbe u iznosu od 1.000,00 kn (tbr. 7.t.1. OT), troškovi vještačenja u iznosu od 1.500,00 kn, troškovi zastupanja na ročištu održanom kod ovog suda dana 23. listopada 2012.godine u iznosu od 1.000,00 kn jer je na tom ročištu izveden dokaz saslušanjem stranaka (tbr. 9.t.1. OT) i trošak zastupanja na ročištu održanom dana 3. rujna 2013.godine u iznosu od 1.000,00 kn jer je na tom ročištu izveden dokaz saslušanjem vještaka (tbr. 9t.1. OT). Priznat je i trošak sastava obrazloženog podneska od dana 17. travnja 2013.godine u iznosu od 1.000,00 kn (tbr. 8t.1. OT), nije priznat trošak sastava odštetnog zahtjeva jer kako je to već navedeno nema dokaza da je isti i dostavljen tuženiku. Priznat je i trošak zastupanja na ročištu za objavu presude dana 25. rujna 2013. godine u iznosu od 500,00 kn (tbr. 9t.3. OT). Pripadajući porez iznosi 1.125,00 kn (tbr. 42 OT). Ukupno 7.125,00 kn.

Tuženiku su priznati troškovi sastava odgovora na tužbu u iznosu od 1.000,00 kn (tbr. 7.t.1. OT), troškovi zastupanja na ročištu održanom kod ovog suda dana 23. listopada 2012.godine u iznosu od 1.000,00 kn jer je na tom ročištu izveden dokaz saslušanjem stranaka (tbr. 9.t.1. OT) i trošak zastupanja na ročištu održanom dana 3. rujna 2013.godine u iznosu od 1.000,00 kn jer je na tom ročištu izveden dokaz saslušanjem vještaka (tbr. 9t.1. OT). Priznat je i trošak sastava obrazloženog podneska od dana 3. srpnja 2013.godine u iznosu od 1.000,00 kn (tbr. 8t.1. OT), Priznat je i trošak zastupanja na ročištu za objavu presude dana 25. rujna 2013. godine u iznosu od 500,00 kn (tbr. 9t.3. OT). Pripadajući porez iznosi 1.125,00 kn (tbr. 42 OT). Ukupno 5.625,00 kn.

Tužitelj je uspio sa 20%

$$7.125,00 \text{ kn} - 1.125,00 \text{ kn (PDV)} - 1.500,00 \text{ kn (vještačenje)} = 4.500,00 \text{ kn}$$

$$4.500,00 \times 20\% = 900,00 \text{ kn}$$

$$900,00 \text{ kn} + 1.125,00 \text{ kn (PDV)} + 1.500,00 \text{ kn (vještačenje)} = 3.525,00 \text{ kn}$$

Tuženik je uspio sa 80%

$$5.625,00 \text{ kn} - 1.125,00 \text{ kn (PDV)} = 4.500,00 \text{ kn}$$

$$4.500,00 \text{ kn} \times 80\% = 3.600,00 \text{ kn}$$

$$3.600,00 + 1.125,00 = 4.725,00 \text{ kn}$$

Ukupno

$$4.725,00 \text{ kn} - 3.525,00 \text{ kn} = 1.200,00 \text{ kn}$$

U svezi navedenog tužitelj je u obvezi naknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu od 1.200,00 kn kako je to navedeno pod točk. III. Izreke presude.

OPĆINSKI SUD U SLAVONSKOM BROĐU

dana 25. rujna 2013.godine

\$ u d a c:

Marina Vučetić

NAPUTAK O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi putem ovog suda na Županijski sud u Slavonskom Brodu, u tri istovjetna primjerka.

05-05-2014

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U SLAVONSKOM BRODU
SLAVONSKI BROD
STALNA SLUŽBA U POŽEGI
P O Ž E G A

Gž-2051/2013-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi, po sucu toga suda Branki Ribičić kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja IVICE BATINIĆA iz Sibinja, 108. brigade ZNG 6, (OIB 85011988812), zastupanog po punomoćniku Tihomiru Kovačiću odvjetniku iz OD Rački i kolege, iz Slavonskog Broda, protiv tuženog PERE JANKOVIĆA iz Sibinja 108. brigade ZNG 33, (OIB 08310477600), zastupanog po punomoćniku Tomislavu Skutari, odvjetniku iz Slavonskog Broda, radi naknade štete, rješavajući žalbu tužitelja i žalbu tuženog protiv presude Općinskog suda u Slavonskom Brodu P-1107/2011-26 od 25. rujna 2013. godine, dana 15. travnja 2014. godine

presudio je

I. Žalba tužitelja djelomično se uvažava **preinačava** se presuda Općinskog suda u Slavonskom Brodu br. P-1107/2011-26 od 25. rujna 2013. godine u dijelu koji se odnosi na odluku o zateznim kamataima na dosuđenu glavnici od 10.000,00 kuna na ime naknade neimovinske štete (dio stavka I. i II. izreke), i sudi:

Nalaže se tuženiku Peri Jankoviću iz Sibinja, da tužitelju Ivici Batiniću iz Sibinja isplati zatezne kamate na iznos od 10.000,00 kuna po stopi koja odgovara visini eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekucem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, a koje teku od 08. lipnja 2011. godine pa do isplate.

Žalba tužitelja djelomično se odbija kao neosnovana, a žalba tuženog se u cijelosti odbija kao neosnovana te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Slavonskom Brodu br. P-1107/2011-26 od 25. rujna 2013. godine u preostalom pobijanom dosuđujućem i odbijajućem dijelu.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda naloženo je tuženom da tužitelju na ime naknade štete isplati iznos od 10.000,00 kuna sa zateznim kamataima koje teku od 25. rujna 2013. godine pa do isplate kako je to pobliže označeno u stavku I. izreke, dok je sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva u iznosu od 40.000,00 kuna i sa zahtjevom za isplatu zatezne

kamate od 08. lipnja 2011. godine do 25. rujna 2013. godine tužitelj odbijen (stavak II. izreke). U točki III. izreke tužitelju je naloženo da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.200,00 kuna.

Protiv prvostupanske presude u dijelu tijeka zatezne kamate na dosuđenu štetu (stavak I. izreke), odbijajućeg dijela tužbenog zahtjeva (stavak II. izreke) i odluke o troškovima postupka (stavak III. izreke), pravovremeno je žalbu izjavio tužitelj zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da ovaj sud istu preinači tako da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja.

Protiv prvostupanske presude u njenom dosuđujućem dijelu točka I. izreke žalbu je pravovremeno izjavio tuženik iz svih žalbenih navoda predviđenih člankom 353. točke 1-3. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08-Odluka USRH, 123/08 i 57/11, 25/13, dalje: ZPP), sa prijedlogom da se u pobijanom dijelu prvostupanska presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili preinači i tužitelja u cijelosti odbije s tužbenim zahtjevom.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Žalba tužitelja je djelomično osnovana.

Žalba tuženika nije osnovana.

Suprotno navodima sadržanim u žalbama tužitelja i tuženika, prvostupanski sud je za svoju odluku dao valjane razloge koji nisu u suprotnosti sa provedenim dokazima i sadržajem isprava, tako da presuda nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati. Stoga nije počinjena bitna povreda parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točka 11. ZPP-a na koju u žalbama ukazuje, a nisu počinjene niti bitne povrede postupka na koje u smislu članka 365. stavak 2. ZPP-a, drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

U ovoj pravnoj stvari nije sporno da je tuženik pravomoćnom presudom broj K-184/09 od 14. lipnja 2010. godine proglašen krivim za kazneno djelo protiv časti i ugleda – klevetom, označeno i kažnjivo po članku 200. stavak 2. KZ-a, jer je na konferenciji za tisak 26. siječnja 2009. godine izjavio kako je tužitelj u lokalnu u Sibinju ničim izazvan izjavio da bi braniteljska pitanja riješio po metkom u čelo samo kada bi imao vlast i moć.

Isto tako nije sporno da je navedenu izjavu tuženika sa konferencije za tisak prenio Večernji list u svom izdanju od 27. siječnja 2009. godine.

Sporno je da li zbog navedene izjave tuženi odgovara tužitelju za štetu, te visina štete.

U članku 19. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11; dalje: ZOO) propisano je da svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod pretpostavkama utvrđenim zakonom, da se pod pravom osobnosti podrazumijeva pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, sloboda i drugo.

U članku 1100. ZOO-a propisano da će u slučaju povrede prava osobnosti, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, sud dosuditi pravičnu novčanu naknadu nezavisno od naknade imovinske štete pa i onda kada nje nema.

Iz iskaza tužitelja proizlazi da ga je izjava tuženika, dana na konferenciji za tisak, duboko povrijedila, da je utjecala na ponašanje osoba iz njegove bliže okoline, da se zbog toga osjećao nelagodno, te imao čak i zdravstvenih poteškoća.

Iz nalaza medicinskog vještaka Ivanke Zirdum proizlazi da je tužitelj zbog objavljene izjave tuženika, doživio stres, da je imao simptome koji se pri takvom stresu uobičajeno javljaju, pa bez obzira što nije tražio stručnu pomoć, smatra kako je radi toga došlo do umanjenja opće životne aktivnosti od 5%.

Po mišljenju ovog suda kod povrede prava osobnosti koja je nastala zbog povrede ugleda i časti, relevantno je da li je određenom radnjom povrijeđena čast osobe kao osjećaja vlastite vrijednosti, odnosno njezin ugled, dakle ono što ta osoba predstavlja i znači u određenoj sredini.

Izjava tuženog na konferenciji za tisak, kojom je imputirao tužitelju krajnje neprimjerenu izjavu vezanu za branitelje iz Domovinskog rata, a što je u kaznenom postupku utvrđeno klevetom, dakle, neistinitom, koja je kao takva još i objavljena u tiskovinama, predstavlja tako snažan napad na ugled i čast tužitelja, da se može smatrati povredom prava osobnosti.

Stoga je prvostupanjski sud ispravno ocijenio da tužitelju pripada naknada štete u visini od 10.000,00 kuna koji iznos je primjerен povredi zaštićenog dobra i svim okolnostima slučaja.

Međutim, prvostupanjski sud je tijek zateznih kamata na dosuđeni iznos štete odredio protivno odredbi članka 1103. ZOO-a. Naime, obveza pravične novčane naknade dospijeva danom pisanog zahtjeva ili tužbe osim ako je šteta nastala nakon toga.

Kako je tužitelj uz tužbu priložio odštetni zahtjev od 08. lipnja 2011. godine na kojem je zabilježeno da je toga dana preporučeno upućen tuženiku, a u odgovoru na tužbu ni tijekom postupka tuženik to nije osporavao, pa kako se nesporne činjenice ne moraju dokazivati, na dosuđeni iznos štete zatezna kamata teče od dana odštetnog zahtjeva.

Stoga je u tom dijelu žalbu tužitelja valjalo prihvati i preinačiti pobijanu presudu kao što je odlučeno u točki I izreke.

U preostalom dijelu žalba tužitelja je neosnovana, a žalba tuženog u cijelosti neosnovana, pa je valjalo odlučiti kao u točki II. izreke.

U Požegi na dan 15. travnja 2014. godine

S U D A C:
Branka Ribičić, v.r.

